

По молитвите на светите наши отци Николай и Спиридон...

(06.12.2021 г.)

Част I-ва

«Правило на вярата и образец на кротостта, учител на въздържанието те показва за твоето паство
Истината на всички неща, затова чрез смирение си придобил възвишеност и чрез бедност –
духовно богатство, отче светителю Николае, моли се на Христос Бог да се спасят душите ни.»
(тропар на св. Николай)

Пожелавам Ви много години да имате всички вие, отци, майки, братя и сестри! Всички да имате години на вяра!

Погледнете тропара на свети Николай. Там на първо място като основен белег на неговата святост, с който Църквата го почита, не е изтъкнато неговото чудотворство, т. е. онези многобройните чудеса, извършени от него. А много малко светци Църквата е нарекла чудотворци. В древната Църква това са свети Спиридон и свети Николай, в съвременната Църква (има предвид 20 век) свети Нектарий, а в най-древната Църква още е и свети Григорий (Неокесарийски епископ) Чудотворец, който бил духовен наставник на бабата на Василий Велики – Макарина.

Те официално са наречени чудотворци. Но това, което ми прави впечатление в тропара на свети Николай, е, че основно се набляга на неговата вяра, защото, ако той нямаше тази пламенна, тази ревностна вяра, може би нямаше да бъде такъв чудотворен. Дори и двамата тези светци, които конкретно споменахме, Спиридон кипърец и свети Никола, който вероятно също е кипърец, според това, което е открил на един свят игумен на Света гора преди няколко десетилетия – отец Андрей от манастира „Свети Павел“. Когато го видял, го попитал: „Отче, откъде си?“ И светецът

му отговорил: „Коренът ми стига в Кипър“.

Помислете си само, и свети Николай да е кипърец по произход! Как да не се нарече нашият остров „остров на светците“! Ето кои са нашите сили. Не са нито Европейският съюз, нито НАТО, нито ЦРУ, нито Съветският съюз, нито Русия. Нашите сили са светците ни. Но за да станеш светец или чудотворец, било голям или малък, първото нещо, което трябва да запазиш, е православната вяра.

Благодарение на чудото с керемидата свети Спиридон станал известен в целия свят и то било наречено „чудото на свети Спиридон Чудотворец“. Той го извършил по време на Първия вселенски събор, на който присъствал Арий, но също и свети Николай, и Константин Велики, и свети Атанасий, тези големите светци на нашата вяра, основите на Църквата ни. Свети Спиридон виждал, че там имало опасност еретикът Арий с речовитостта си и с красотата си (бил и много красив

проклетникът, и голям оратор) да подведе по-простодушните архиереи и те да се огънат, така че съборът да се отклони от православно учение.

Да знаете, случва се и съборите да се заблудят, а не както някои казват, че над всичко стои съборът. Над всичко стоят богоносните отци. И сега, когато кажа „По молитвите на...“, какво ще кажа, отец Якове? По молитвите на светите събори ли? Не! „По молитвите на светите наши отци“. Виждате ли, богослужението ни потвърждава догмата и прави мъдрото ясно.

И така, тогава свети Спиридон направил онова чудо с керемидата, когато я стиснал и тя се разделила, като показала съставните си части: огънят се издигнал нагоре, водата изтекла надолу, а в шепата му останала изпечената пръст. И им казал: „Ето Светата Троица - Единица в Троицата и Троица в Единицата“.

А свети Николай на същия този Първи вселенски събор явно бил най-пламенният, макар и да се казва впоследствие в тропара му „Правило на вярата и образец на кротост“. Знаете ли, той не бил никакъв гневлив като мене, светецът наистина бил „образец на кротост“. И Светият Дух обитава у кротките и смирените. Един такъв кротък и смирен по сърце (Мат. 11:29) бил и свети Николай. Този кротък и смирен по сърце човек, когато чул красавеца Арий там да проповядва и да казва, че Христос не бил Бог, а Божие творение като нас, бил обхванат от гняв, от свещен гняв. Както казваше свети Паисий, „когато става въпрос за вярата ни, за отечеството ни и за нравствената чистота на тялото ни, трябва да имаме гняв – към всеки, който ни приближава със еретически идеи и аморални намерения“.

Както гласи една поговорка: „На зла круша – зъл прът!“ Това се налага, за да има равновесие срещу някои, които се стремят към несъгласие и безреридци, към еретически и сектантски действия, които водят към вечната смърт. И понеже видял сърцето на Арий, свети Николай, изпълнен с гняв, свещен гняв, му ударил една плесница. И Константин Велики като добър римски управник, какъвто действително бил, го хвърлил в затвора. „Защото, казал му, ти наруши закона. Не трябва да удряме дори еретиците“.

Щом си нарушил закона, трябва да влезеш в затвора – това гласи законът на държавата. Съществува един закон обаче, който е над законите на държавата и това е законът на вярата. Държавите идват и си отиват, но вярата остава завинаги. А нашата вяра къде ни отвежда? Не в една държава, където ще живеем 50, 60, 100 години. Православната вяра, когато действително е православна, ни води към светостта, както е отвела и овчаря Спиридон, както е отвела и Николай, чедото на малоазийската област Ликия.

Тях православната вяра и нейното изповядване ги отвели към светостта, т. е. към вечния живот. Защото святост означава: когато умра, да не умра, но да имам „прошка на греховете и живот вечен“. Светците вярвали в това с цялото си сърце и не се уплашили. А когато се наложило,

поставили и еретиците на мястото им, оказали им съпротива. Не били учтиви, каквито обърканата Европа иска да бъдем.

Във вярата се изисква мъжество. Не учтивост, а мъжество и изповядване на вярата се иска. Видяхте ли вчера какво направи в Атина отец Йоан Йотис, който е по-възрастен от отец Поливий? Той издаде и цялата патрология в 150 тома и цял свят обиколи, за да я продава. Дойде и тук, в Евриху – представете си, такова старче! Но когато папата отиде миналия ден в Атина, след посещението му при нас (в Кипър), там сред цялото това множество на „вежливите“ отчето, старецът-свещеник, се изправи и извика: „Ти си еретик!“.

Полицията веднага го заловила. Тя си свършила работата и за това най-много да получи някакъв бакшиш. Свършил си работата и отец Йоан обаче. И ако е имал и грехове, и грешки, и страсти, Христос веднага му ги е зачеркнал чрез това изповядване на вярата. Истината е казал човекът, никого не е обидил. И коя е истината?

Когато папата не е в съслужение с нас, а и всеки един пастор, това означава, че нещо има във вярата му. Това не е вярата на свети Николай, не е вярата на свети Спиридон. Тези хора не са „правило на вярата“ и „учители на въздържанието“. Но някой трябва да каже истината. Колко можем всички да мълчим? За страха от кого? От юдеите (намек за евангелския израз „поради страх от юдеите“, Йоан 7:13; 19:38; 20:19), от полицаите? Къде остава в крайна сметка

Светият Дух, Който вдъхновил великия свети Николай, та се наложило Константин Велики да го отведе в затвора? И кой го освободил?

Вижте там горе на иконата кои са освободили свети Николай. Христос и света Богородица отишли в затвора през нощта и му дали: Христос едно Евангелие, а света Богородица един омофор (широка лента плат, която архиереят слага върху раменете си над всички останали одежди), т. е. това, което нося и аз. И на сутринта стражите го намерили да седи с омофора и да чете Евангелието. Попитали го: „Отец Николай, кой ти ги даде тези неща?“ „Навестиха ме вчера Господ и света Богородица и ми ги донесоха“. Развълнувани, те отишли и казали на Константин Велики. Паднал на колене императорът пред свети Николай, пред „правилото на вярата“, поискал прошка и на свой ред Константин станал „Константин Велики“.

Така ставаш светец: или чрез подвижничество, или чрез изповядване на вярата, или чрез мъченичество (проливане на кръвта си).

Превод: Мария Христова

Източник: https://www.youtube.com/watch?v=kBY2BrqzL4Y&feature=emb_logo